utland

Nyhetsleder utland
Marit Holm
tlf. 55 21 46 59 – epost: utland@bt.no

– Går fremover

HARD MOTSTAND: *Senest i går ble NATOs tankbiler angrepet i Nangarhar vest for Kabul, samtidig som 14 sivile ble drept av en veibombe.* FOTO: RAMATH GUL, AP

WASHINGTON: Aldri før har så mange utenlandske soldater blitt drept i Afghanistan som i år. Likevel insisterer myndighetene i USA på framgang i både Afghanistan og Pakistan. – Men framgangen er skjør og det kan fort gå motsatt vei, sa USAs president Barack Obama da han kommenterte rapporten om Afghanistan som Det hvite hus la frem. To etterretningsrapporter slår imidlertid fast at den amerikanskledede innsatsen i Afghanistan vil være dømt til å mislykkes med mindre Pakistan klarer å slå ned på militante islamistiske baser, ifølge amerikanske aviser. NTB-REUTERS-AFP

EU lager nytt redningsfond

BRUSSEL: EUs toppledere skal i dag forsøke å få i stand en avtale som redder euroen gjennom å opprette en ordning for å redde land som havner i økonomiske kriser. Dagens redningsfond, på til sammen 750 milliarder euro, kan bare fungere frem til sommeren 2013. Den nye ordningen forutsetter endringer i Lisboatraktaten, og det er denne endringen som er hovedsaken for stats- og regjeringssjefene under møtet. Målet er at endringene ikke skal utløse folkeavstemninger i EU-landene.

Ble uthengt som miljøsvin

MÅ FEIE FOR EGEN DØR: *Miljøminister Karen Ellemann lever ikke som hun lærer, ifølge Ekstra Bladet.* ARKIVFOTO: MARIT HOMMEDAL, SCANPIX

KØBENHAVN: Danmarks miljøminister Karen Ellemann beskylder danskene for miljøsvineri, men er ikke selv noe bedre, ifølge Ekstra Bladet. «Miljøminister Karen Ellemann er fuld av gas», skriver avisen som har tatt stikkprøver av ministerens avfall. I avfallet fant Ekstra Bladet miljøskadelige elartikler, plastflasker, aviser, batteri, en lyspære og store mengder matavfall. Ellemann har anmeldt avisen for krenkelse av privatlivets fred. NTB

– Demokratiet er i

Å kreve at muslimer skal akseptere demokrati, er like ille som å be dem drikke alkohol, mener islamistpartiet Hizb ut-Tahrir.

RUNE CHRISTOPHERSEN
HÅVARD BJELLAND (foto)
rune.christophersen@bt.no
København

Partiet er aktivt i en rekke europeiske land. En kongress i København tidligere i høst samlet hundrevis av tilhengere fra Norge, Sverige og Danmark.

– Det skjer en kraftig islamisering i Europa. Islam blir sterkere og mer rotfestet blant muslimer for hvert år som går. Til tross for forsøk på å forby oss, og til tross for press og trusler fra mediene og myndighetene, så er vi fast bestemt på å beskytte muslimenes identitet i Europa. Det er en plikt fra vår skaper, sier talsmann for Hizb ut-Tahrir i Skandinavia, Chadi Freigeh.

– Krig mot islam

Partiets kritikk av Vesten er som et ekko av erklæringen fra Taimour Abdulwahab, som sprengte seg selv til døde i Stockholm i forrige uke. Invasjonen av Afghanistan, Muhammed-karikaturene, og vestlig imperialisme i Midtøsten er i realiteten en krigserklæring mot alle muslimer, mener Hizb ut-Tahrir.

Men ikke nok med det. Partiet mener hele det demokratiske samfunnssystemet er i strid med islam.

– Europeiske myndigheter krever at muslimer skal akseptere en vestlig livsstil og sentrale vestlige verdier. Men på samme måte som det er galt av en muslim å være en del av diskotekkulturen, eller å drikke alkohol, så er det galt å delta i demokratiske prosesser. Demokratiet betyr at mennesker er lovgivere. Ifølge islam er det bare Gud som kan være lovgiver. En stat som ikke er grunnlagt på Sharia er ikke en islamsk stat, sier Freigeh.

Han understreker at partiet har helt forskjellig funksjon i Europa og i den islamske verden.

■ Hovedmålet er å gjenopprette kalifatet, det vil si én stat for hele den muslimske verden. Det siste kalifatet gikk i oppløsning etter første verdenskrig, da det osmanske riket falt og en rekke nye stater ble dannet i Midtøsten.

■ I ikke-islamske land er målet å «forsvare muslimenes identitet».

– Vi prøver ikke å endre samfunnsordningen i Skandinavia, bedyrer Freigeh, som også understreker at partiet tar avstand fra vold mot sivile.

Forbudt i Tyskland

Fordi Hizb ut-Tahrir er motstander av dagens stater i Midtøsten, er partiet forbudt i flere land, både muslimske og ikke-muslimske. Aftenposten skrev i sommer at minst seks usbekere og uigurer har fått innvilget asyl i Norge fordi de var tilknyttet partiet og risikerte forfølgelse i hjemlandene. Også i Tyskland er partiet forbudt, etter anklager om antisemittisme. Partiet avviser Israels rett til eksistens, og kaller staten en «ulovlig enhet.»

Freigeh bekrefter at partiet har lag i Norge, men vil ikke svare på noen spørsmål om antall medlemmer eller sympatisører.

– Muslimer i Skandinavia har full religions- og møtefrihet, og får til og med statsstøtte til menighetene sine. Hva er det du mener truer identiteten deres?

– Myndighetenes integrasjonspolitikk handler ikke bare om å skaffe folk arbeid, utdanning og språkundervisning. Den har også et kulturelt aspekt som er minst like viktig, nemlig at muslimer må gi avkall på sine verdier og akseptere vestlige idealer som er i strid med islam. Jeg tenker blant annet på frihetsidealet, forholdet mellom mann og kvinne, sekularisme og menneskerettigheter. Vi har et annet syn på disse spørsmålene, og muslimer skal ha lov til å bevare sitt syn.

– Tvinges til sekularisme

– Har dere ikke det da?

– Myndighetene brisker seg med paroler om religionsfrihet, men prøver å tvinge oss til sekularisme. Frankrike vil forby religiøse symboler, Sveits forbyr minareter, og muslimer blir truet, demonisert og tvunget til å frasi seg sine religiøse følelser. Man blir nærmest kriminalisert hvis man vil gjenopprette kalifatet eller innføre Sharia-lover. Muslimer får bare etablere moskeer og opprette skoler så lenge budskapet ikke motsier vestlige verdier, selv om de er i strid med islam. Holdningen om at islam skal ha en større rolle i det politiske system, blir ikke akseptert.

– Mens dere blir forfulgt i islamske stater, får dere operere fritt i Danmark. Er det ikke et paradoks at dere er så sterkt imot demokratiet og ytringsfriheten dere selv nyter godt av?

– Det er ikke korrekt at muslimene er beskyttet av demokrati og ytringsfrihet. Det er nettopp ytringsfriheten som brukes som påskudd til å legitimere verbale angrep, løgner og hets mot islam og muslimene i Vesten. I det demokratiske Vesten finnes det land som har forbudt partiet, i tillegg til hijab og minaretter. Og i de øvrige land skjer det en demoniseringskampanje som gjør islamske holdninger forbudte – om ikke juridisk så moralsk, sier Freigeh.

> *Teorien om at vi kan lede folk til terrorisme, er et desperat forsøk på å forby oss*
>
> CHADI FREIGE, TALSMANN FOR HIZB UT-TAHRIR I SKANDINAVIA

Han kritiserer islamistiske partier som Hamas og Det muslimske brorskap, fordi de har søkt makt gjennom demokratiske midler. Hizb ut-Tahrir stiller ikke til valg. I stedet arbeider partiet for langsiktig holdningsskaping blant muslimer. Når tiden er moden skal en overbevist samfunnselite gjeninnføre kalifatet, etter folkets vilje.

– Vestlig hykleri

Selv om partiets retorikk nærmest er en blåkopi av argumentene til militante islamister, har Hizb ut-Tahrir kategorisk tatt avstand fra vold mot sivile.

– Islamske tekster er entydige i sin fordømmelse av vold mot uskyldige sivile. Angrep kan bare rettes mot okkupasjonsstyrker og militært personell. Så kan man spørre seg hvorfor enkelte går imot de islamske kildene og bruker vold mot sivile. Svaret ligger i Vestens hyklerske støtte til diktaturer som Egypt og Saudi-Arabia, og overgrepene i Irak og Afghanistan.

– Hva tenkte du da du hørte om selvmordsbomberen i Stockholm?

– Jeg tenkte at angrepet vil bli utnyttet av Vestlige regjeringer til å legitimere krigen mot terror, og til å øke presset mot muslimer i integreringspolitikken.

– Du tenkte ikke at det var ille at terroren hadde nådd fredelige Sverige, og at uskyldige kunne blitt drept?

– Selvsagt. Det er forferdelig, og jeg vemmes, på samme måte som jeg vemmes ved det amerikanerne gjør i Afghanistan. Men det er noe hyklersk når man snakker om uskyldige sivile. Tre tusen mennesker mistet livet 11. september 2001, og vi kjenner snart navnet på hver

KOMPROMISSLØS: *Kun Guds lov – Sharia – er gyldig, mener Hizb ut-Tahrir. Partiet er også tilhenge*

bt.no/utenriks: Her finner du alltid ferske utenriksnyheter

strid med islam

steining og amputasjoner i den islamske straffeloven. – Men slik straff skal bare brukes under helt spesielle og begrensede forutsetninger, sier partiets talsmann, Chadi Freigeh.

eneste av dem. Når det gjelder de hundretusener som er blitt drept i Irak eller Afghanistan, så er det knapt noen i Vesten som har sympati med dem.

Lovpriser krigsmotstanden

– Da overser du den sterke motstanden mot Irak-krigen, også blant ikke-muslimer. Det var jo enorme demonstrasjoner over hele Europa mot å gå til krig.

– Det er riktig, og vi lovpriser dem i Vesten som opponerer mot krig og grusomme forbrytelser. Men de er tross alt i mindretall. Når man vet hvilke groteske overgrep og forbrytelser som er blitt begått, så er det utrolig at det bare er et mindretall som protesterer. Det viser at folk i Vesten er ofre for en konspirasjon mellom mediene og politikerne.

– Hvorfor mener dere at krigen i Afghanistan er en krig mot islam?

– Hvis noen angriper Oslo, er det da mulig å si at det ikke er et angrep mot Norge? Den islamske verden er én enhet. De nasjonale grensene i Midtøsten er kunstige, og fastsatt av vestlige kolonimakter etter første verdenskrig. Islamske tekster slår fast at det skal være én islamsk stat, med én leder – kalifen. Derfor er et angrep mot Afghanistan et angrep mot alle muslimer.

– USA sikrer egen posisjon

– Kan man være muslim og samtidig støtte kampen mot Taliban?

– Da må man i så fall ta opp til diskusjon om det er riktig av USA å straffe afghanerne for å huse bin Laden, uten at det overhodet er ført bevis for dette. USA ønsker å sikre sin posisjon overfor Kaukasus, Kina og Sentral-Asia. Okkupasjonen tjener deres interesser i regionen – den handler overhodet ikke om å befri en undertrykket befolkning. Det bekreftes også av nylig publiserte Wikileaks-dokumenter. Hvis man ikke innser dette, har man ikke forstått hva krigen handler om.

– Kan retorikken deres føre til at flere muslimer slutter opp om militant islamisme og vold som politisk virkemiddel?

– Skulle man følge det argumentet ville alle vestlige politikere vært skyldige i overgrep mot muslimer. Hver gang en politiker uttaler seg kritisk mot muslimer, så øker hatkriminaliteten og moskeer blir angrepet. Er politikerne kollektivt ansvarlige for denne volden? Teorien om at vi kan lede folk til terrorisme er et desperat forsøk på å forby oss fordi holdningene våre ikke aksepteres. Vi insisterer på ikkevold fordi vi har en dyp overbevisning om at det er riktig, fordi det er profetens metode, og fordi vi vet at vi blir stilt til ansvar på dommedag.

fakta

Hizb ut-Tahrir

- Arabisk for «frigjøringspartiet». Pan-islamistisk bevegelse, stiftet i Jerusalem i 1953.
- Kjemper for å opprette én islamsk stat, etter mønster av kalifatet i århundrene etter Muhammeds død.
- Mener at dagens stater i Midtøsten er ulovlige og at de styres av diktatorer. Medlemmer blir forfulgt og fengslet i en rekke land, særlig i Sentral-Asia.
- Arrangerer konferanser, møter, foredrag og demonstrasjoner i flere europeiske land. Publiserer løpesedler og brosjyrer, og er aktive på nettet.

Tre om Hizb ut-Tahrir

Walid al-Kubaisi, forfatter og filmskaper

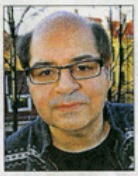

– Hizb ut-Tahrir er aktive i Norge, de har en organisasjon og åpenbart mange sympatisører. Jeg har ikke statistikk, men dette er inntrykket jeg får når jeg snakker med folk. De deformerer den nye generasjonen muslimer og forvandler dem til fiender av demokratiet. Ved å erklære seg som motstandere av vold, og hevde sin rett til ytringsfrihet, ødelegger de demokratiet innenfra. Så lenge de ikke gjør noe ulovlig, kan man ikke stoppe dem med loven i hånd. Men det er en katastrofe at ideene deres har så stor oppslutning.

Mehdi Mozaffari, professor, Aarhus universitet

Hizb ut-Tahrir har nok en del støtte, men de holder helt tett om hvor mange medlemmer de har. Jeg deltok på generalforsamlingen deres i København for noen år siden, og der var det nærmere tusen deltakere i en kjempehall. De er ofte velutdannede, velkledde, og velartikulerte. De prøver å bli en maktfaktor ved å konvertere den muslimske eliten. De sier de ikke støtter terroraksjoner, og det finnes heller ingen bevis for at de har gjort det. At de opererer åpent og legalt gjør nok at myndighetene har bedre kontroll enn om de går under jorden.

Nazneen Khan-Østrem, høgskolelektor

– De har vært veldig aktive i Storbritannia, og på slutten av 90-tallet hadde de flere store arrangementer, blant annet på Wembley stadion. De omfavner den mest konservative tolkningen av islam, og er på mange måter en protestbevegelse mot vestlig hykleri og livsstil. Enkelte har sammenlignet dem med AKP-ml, på grunn av deres idé om en revolusjon som skal føre til et nytt og bedre samfunn. I likhet med andre ytterliggående bevegelser på høyre- og venstresiden er det en fare for at retorikken deres kan oppildne folk til vold, selv om de selv sier at de kjemper med fredelig midler.